

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU STOWARZYSZENIA "WSPÓLNOTA POLSKA" W ROKU 2010

Krakowski Oddział Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w roku sprawozdawczym realizował zadania państwowe zlecone przez Senat RP na kwotę **1 319 205 zł**

W trakcie realizacji programu Biuro Oddziału Krakowskiego starało się o pozyskanie sponsorów, dotacji finansowych lub zniżek, które pomniejszają koszty realizacji zadań państwowych. Całkowity koszt zadań zrealizowanych przez oddział w 2010 roku wyniósł **2 703 326 zł**

Działalność programowa oddziału, dyktowana potrzebami Polaków zamieszkałych za granicą, objęła takie dziedziny współpracy jak oświata, kultura i pomoc charytatywna. Adresowana była do polskich i polonijnych organizacji oraz placówek oświatowych działających w następujących krajach: **Argentyna, Armenia, Austria, Azerbejdżan, Białoruś, Brazylia, Chorwacja, Czarnogóra, Czechy, Grecja, Gruzja, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia Płn., Kazachstan, Kirgistan, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Niemcy, Słowacja, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Szwecja, Rosja, Rumunia, Turcja, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan, Węgry, Wielka Brytania, Włochy.**

VIII ŚWIATOWE ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJNE „ZAKOPANE 2010”

Od 6 do 13 marca 2010 r. w Zakopanem i na Podhalu odbyły się pod patronatem honorowym Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego VIII Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne, w których udział wzięło ponad **700** zawodników z **26** krajów. Po osiemnastu latach zimowe igrzyska polonijne wróciły pod Tatry. Szóstego marca odbyło się uroczyste otwarcie VIII Światowych Zimowych Igrzysk Polonijnych Zakopane 2010 na stadionie pod Wielką Krokwią, w obecności Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, przedstawicieli Sejmu, Senatu, Ministerstwa Sportu i Turystyki, władz województwa małopolskiego i samorządowych. Ceremonia była transmitowana „na żywo” przez TV POLONIA.

W dniach 8-13.03 rozegrano w ramach Igrzysk zawody w konkurencjach: biegi narciarskie, narciarstwo alpejskie, carving, snowboard, hokej na lodzie, łyżwiarstwo, short-track, saneczkarstwo, skoki narciarskie. W programie Igrzysk przewidziano także imprezy towarzyszące, odbywające się w hali sportowej COS (koncerty zespołów regionalnych, muzycznych, wybory miss Igrzysk, spotkanie z olimpijczykami, konkurs plastyczny o tematyce sportowej itp.), w trakcie których, codziennie odbywały się dekoracje medalowe zawodników. Główną bazą VIII ŚZIP były obiekty Centralnego Ośrodka Sportu. W COS-owskim hotelu "Zakopane" mieszkała część uczestników (pozostali w hotelach położonych w promieniu kilkuset metrów).

W Zakopanem odbyły się: zawody łyżwiarskie na nowym, sztucznie mrożonym torze COS-u, biegi narciarskie, saneczki oraz skoki na najmniejszej skoczni (K-35),

Po raz pierwszy w historii polonijnych igrzysk rozegrano turniej hokejowy. Na lodowisku w Nowym Targu wystąpiły zespoły z Kanady ("Polish Hoosars" z Toronto), USA (Chicago), Litwy (Troki) i Rosji ("Żubry" z St. Petersburga).

Uczestników Igrzysk gościły też Witów i Kościelisko-Kiry. Na stoku w Witowie rozegrano narciarskie konkurencje alpejskie oraz zawody carvingowe a w Kirach biathlon.

Na Igrzyskach rozdano 480 medali: w tym 175 złotych, 158 srebrnych i 144 brązowe (medale dla hokeistów liczone są jako pojedyncze, chociaż każdy otrzymał medal w odpowiednim kolorze). I MIEJSCE w klasyfikacji medalowej zajęły CZECHY, zdobywając łącznie 104 medale, w tym: 40 złotych, 37 srebrnych i 27 brązowych. II MIEJSCE zajmuje LITWA wynikiem 74 medale, w tym 30 złotych, 22 srebrnych, 22 brązowe. III MIEJSCE zdobyła ekipa z KANADY zdobywając 73 medale, w tym 29 złotych, 20 srebrnych i 24 brązowe.

13 marca odbyła się uroczysta ceremonia zamknięcia VIII ŚZIP na stadionie pod Wielką Krokwią.

W dniach 8-14.03 w TVP POLONIA emitowane były „Kroniki VIII ŚZIP” pokazujące skrótowo wydarzenia z dnia poprzedniego. W dodatku regionalnym „Dziennika Polskiego” 3-krotnie w ciągu trwania Igrzysk w nakładzie 1000 egz. zamieszczono specjalny dodatek poświęcony Igrzyskom

Na organizację Igrzysk udało się pozyskać środki finansowe :

- Ministerstwo Sportu i Turystyki 180.000 zł
- Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego 170.000 zł
- Urząd Miasta Zakopane 92.000 zł
- Urząd Miasta Nowy Targ, Powiat Tatrzański i Nowotarski, Gmina Kościelisko, Gmina Czarny Dunajec - 50.000 zł
- COS 28.000 zł
- Sponsorzy : 4F Sport Performace, Auto Centrum IM Patecki Dealer KIA - ok. 60.000 zł

PROGRAM POMOCY OŚWIATOWEJ

Wspieranie oświaty polskiej stanowi wiodący kierunek działalności programowej Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Wśród zadań mających na celu pomoc polskim i polonijnym placówkom oświatowym znalazły się w 2010 roku wymienione poniżej zadania.

Realizacja programu szkół patronackich.

W ramach tzw. wymiany śródrocznej uczniowie odwiedzają swoich rówieśników, z którymi wspólnie uczęszczają na zajęcia lekcyjne oraz uczestniczą w programie edukacyjno-krajoznawczym. Bardzo często współpraca między szkołami ma już kilkuletnie tradycje. Program szkół patronackich dla nauczycieli obydwu stron jest okazją do porównania metod pracy oraz wymiany doświadczeń dydaktycznych.

W 2010 roku w ramach programu Oddział Krakowski dofinansował:

- pobyt 16 uczniów ze Szkoły Sportowej w Ejszyszkach (Litwa) w Zespole Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 1 w Krakowie połączony z udziałem w Turnieju Piłki Ręcznej „Lajkonik 2010” (8-11 IV);
- wyjazd 18 uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych nr 1 w Krakowie do szkoły sportowej w Ejszyszkach (Litwa) (25-31 V);
- wyjazd 42 uczniów Gimnazjum nr 29 w Krakowie do Szkoły Średniej im. W. Syrokomli w Wilnie (7-13 X);
- pobyt 18 uczniów ze szkoły polskiej w Jęczmieniskach (Litwa) w Zespole Szkół Hotelarsko –Turystycznych w Zakopanem (23–29 X);
- wyjazd 43 uczniów Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych z Giebułtowa do Szkoły Rolniczej w Białej Wace na Litwie (8-11 XI);
- wyjazd 33 uczniów ZSHT z Zakopanego do szkoły polskiej w Jęczmieniskach na Litwie (12-17 XII);
- pobyt 22 uczniów Gimnazjum Polskiego z Dyneburgu na Łotwie w Białym Dunajcu (15-24 X);
- wyjazd 19 uczniów Szkoły Podstawowej z Białego Dunajca do Gimnazjum Polskiego w Daugavpils na Łotwie (16-23 X);
- pobyt 16 uczniów Szkoły Średniej nr 10 ze Lwowa w krakowskim VII Liceum Ogólnokształcącym (19-23 IV);
- wyjazd 46 uczniów Gimnazjum nr 1 w Krakowie do Krzemieńca na Ukrainie (10-16 V);
- wyjazd uczniów Liceum Ogólnokształcącego w Wieliczce i Gimnazjum z Szarowa (w sumie 44 osoby) do Szkoły nr 24 we Lwowie (13-19 IX);

- pobyt 23 uczniów z polskich szkół sobotnich w Dolinie i Bolechowie (Ukraina) w Szkole Podstawowej w Bukowie k/Mogilan (16-24X);
- pobyt 33 uczniów polskiej szkoły sobotniej z Krzemieńca w Gimnazjum nr 1 w Krakowie (21-28 X).

Ogółem w programie szkół patronackich wzięło udział 262 uczniów szkół polskich oraz 162 dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia z Litwy, Łotwy i Ukrainy.

Kolejnym kierunkiem działalności oświatowej jest organizowanie **wakacyjnych pobytów, kolonii i obozów językowych dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia w miejscu ich zamieszkania**. Stosunkowo niskie koszty organizacyjne pozwalają na objęcie tego rodzaju wypoczynkiem większej liczby uczestników. Wakacyjny wypoczynek połączony jest z doskonaleniem znajomości języka polskiego oraz poznawaniem polskich tradycji i kultury.

W ramach zadań zleconych Oddział Krakowski dofinansował w 2010 roku:

- kolonie językowo-krajoznawcze dla dzieci na Ukrainie organizowane w Ośrodku Rekolekcyjnym w Dolinie; w dwu dwutygodniowych turnusach trwających od 6 VII do 3 VIII uczestniczyło ogółem 124 dzieci polskiego pochodzenia z obwodu lwowskiego;
- półkolonie językowe polegające na wyjeździe na Ukrainę (Dolina, Kałusz, Bolechów) studentów uczelni wyższych, którzy w małych miejscowościach zamieszkałych przez osoby polskiego pochodzenia prowadzą zajęcia z języka i kultury polskiej, a dla młodszych dzieci organizują zajęcia plastyczne i konkursy, z tej formy letniego wypoczynku skorzystało około 120 osób na 2 turnusach (6-20 VII, 20 VII-3 VIII);
- obóz językowo-krajoznawczy dla 30 osobowej grupy młodzieży z rejonu Czerniowiec zorganizowany w Wala Kuźmin na Bukowinie (26 VII-9 VIII);
- obóz historyczno-krajoznawczy dla 30 osobowej grupy uczniów ze Szkoły Średniej nr 3 w Stanisławowie zorganizowany w Adriejewce (obwód odesski) na Ukrainie w dniach 29 VI-12 VII.

Do stałych zadań programowych Oddziału Krakowskiego należą również **wakacyjne obozy językowo-krajoznawcze, pobyty edukacyjne** dla dzieci i młodzieży polskiego pochodzenia organizowane w Krakowie oraz na terenie Małopolski. Ich założeniem oprócz letniego wypoczynku jest intensywna nauka języka polskiego realizowana poprzez codzienne zajęcia językowe oraz kontakt z polskimi rówieśnikami.

W 2010 roku Oddział Krakowski zrealizował:

- pobyt edukacyjno-krajoznawczy dla 85 uczniów polskich placówek edukacyjnych z Romanowa, Berdyczowa, Doliny, Sławuty i Starego Skałatu (Ukraina) w Pasierbcu k/ Limanowej (31 VII-14 VIII);
- obóz językowo-krajoznawczy będący nagrodą dla wyróżniających się uczniów szkół polonijnych ze Stanów Zjednoczonych, w którym uczestniczyło 20 osób z New Jersey, Illinois oraz Nowego Jorku (1-14 VIII);
- pobyt edukacyjny dla dzieci i młodzieży z Rosji w Krakowie (50 os., 17-31 VII);
- pobyt edukacyjny dla dzieci i młodzieży z Gruzji, Armenii, Azerbejdżanu, Uzbekistanu i Turkmenistanu w Krakowie (40 os., 17-31 VII);
- pobyt edukacyjny we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego dla dzieci i młodzieży z Kazachstanu i Kirgistanu w Krakowie (30 VI-12 VII), w którym wzięło udział 102 osoby.

Dodatkowo w tym roku w ramach zadań zleconych zorganizowano **pobyty edukacyjne w Polsce dla 60 dzieci i młodzieży polskiej z Białorusi**, we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Małopolski oraz Urzędem Miasta i Gminy Niepołomice, które pokryły ok. 50 % kosztów pobytu w Krakowie i Niepołomicach (23 VII-2 VIII) w ramach programu „Lato z Polską”.

Oddział Krakowski „Wspólnoty Polskiej” od kilku już lat jest organizatorem **konkursu poezji i prozy polskiej** dla uczniów sobotnio-niedzielnych szkółek języka polskiego na Ukrainie. Konkurs, który odbył się w dniach od 11 do 16 października objął swoim zasięgiem rejon żytomierski (Susły, Dowbysz, Romanów, Żytomierz). Uczestniczyło w nim 131 uczniów w trzech kategoriach wiekowych: najmłodsza (do 10 lat), dziecięca (11-13 lat) i młodzieżowa (14-17 lat). Współorganizatorem konkursu była Parafia Rzymsko-Katolicka w Romanowie. Dofinansowanie na ten cel otrzymaliśmy z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

W ramach programu oświatowego Oddział Krakowski otacza opieką młodzież studencką polskiego pochodzenia studiującą na uczelniach krakowskich. Od kilkunastu lat przy oddziale działa **Klub Studentów Polonijnych**, do którego należy około dwustu studentów pochodzących z Rosji, Ukrainy, Białorusi, Kazachstanu, Litwy, Łotwy, Rumunii, Uzbekistanu, Gruzji oraz Mołdawii. Celem Klubu jest integracja studentów polonijnych oraz pomoc w adaptacji osobom rozpoczynającym studia w Krakowie. Służą temu wspólne wyjścia do kina i teatru, zwiedzanie Krakowa i okolic oraz spotkania integracyjne.

W 2010 roku przedstawiciele Klubu uczestniczyli w ogólnopolskim spotkaniu studentów polonijnych w Poznaniu, zorganizowali integracyjne spotkania mikołajkowe i opłatkowe, wyjścia do kina, teatru, na wystawę Word Press Photo 2010. W dniach 22-24 października w Krakowie odbył Zjazd Studentów Polonijnych, w którym uczestniczyło 33 przedstawicieli z 12 ośrodków akademickich m.in.: Warszawy, Torunia, Rzeszowa, Poznań, Gdańsk i Łódź. Tematyka zjazdu dotyczyła problemów i trudności na jakie napotykają w trakcie studiów w Polsce studenci polonijni. Podczas spotkania odbyły się także szkolenia z zakresu „autoprezentacji”, „komunikacji” i „treningu twórczości” prowadzone przez członków Koła Naukowego Studentów Psychologii UJ.

Studentom polskiego pochodzenia studiującym w kraju zamieszkania Oddział Krakowski proponuje co roku udział w **Szkole Letniej Języka i Kultury Polskiej** organizowanej w okresie wakacyjnym w Krakowie. W ramach szkoły odbywają się wykłady z literatury polskiej, historii współczesnej oraz polskiego dziedzictwa kulturowego na Kresach Wschodnich. Uzupełnieniem zajęć jest bogaty program kulturalno-krajoznawczy. W krakowskiej szkole letniej, która odbyła się w dniach 15 - 28 sierpnia uczestniczyło 35 studentów z Białorusi, Ukrainy, Łotwy, Mołdawii, Węgier, Francji, Niemiec, Rosji, Słowacji, Włoch i Czarnogóry.

Kolejna grupa zadań oświatowych adresowana jest do osób dorosłych polskiego pochodzenia, które pragną pogłębić znajomość języka polskiego. W tym celu organizowane są w Krakowie dwu lub trzytygodniowe **intensywne kursy językowe** połączone z bogatym programem edukacyjnym przybliżającym polskie tradycje, historię i kulturę. Cieszą się one ogromnym powodzeniem ze względu na atmosferę Krakowa i liczne atrakcje kulturalne miasta.

W roku sprawozdawczym Oddział Krakowski zorganizował:

- intensywny kurs języka polskiego dla Polonii z Argentyny i Brazylii, w którym uczestniczyło 17 osób (27 VI –17 VII);
- kurs języka polskiego dla osób dorosłych z Ukrainy pragnących przystąpić do egzaminu certyfikatowego z języka polskiego. Program zajęć kursu, który odbył się w dniach od 11 do 24 lipca, opracowany został pod kątem wymagań egzaminacyjnych. Wszyscy uczestnicy przeszli wcześniejsze testy kwalifikacyjne w dwóch ośrodkach na Ukrainie (16-17 IV Lwów i 18-19 IV Winnica).

W ramach zadań zleconych Oddział Krakowski zwrócił opłatę egzaminacyjną osobom, które zdały egzamin certyfikacyjny na poziomie B2 i C2. Pomoc ta dotyczyła 28 osób polskiego pochodzenia z Ukrainy i Białorusi.

Od kilku lat Oddział Krakowski jest współorganizatorem **warsztatów metodycznych dla nauczycieli języka polskiego i przedmiotów ojczystych pracujących poza granicami kraju**. Cieszą się one bardzo dużym zainteresowaniem polonijnych środowisk oświatowych na Zachodzie. W roku sprawozdawczym oddział zorganizował tego rodzaju warsztaty w Stanach Zjednoczonych i Brazylii:

- w dniach 20 - 21 marca przedstawiciel Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie UJ przeprowadził warsztaty dla 70 nauczycieli ze szkół polonijnych okręgu chicagowskiego. Tematyka zajęć dotyczyła prezentacji najnowszych materiałów dydaktycznych, układania scenariuszy lekcji oraz wskazówek nt. wykorzystania różnego rodzaju podręczników do zajęć językowych. Współorganizatorem warsztatów był Konsulat RP w Chicago, Szkoła Polska im. Jana III Sobieskiego oraz Zrzeszenie Nauczycieli Polonijnych w Ameryce;
- w ramach programu XI Zjazdu Nauczycieli Polonijnych i Komitetów Rodzicielskich odbyły się w dniach 28 – 31 maja w San Francisco, warsztaty metodyczne dla 60 nauczycieli i dyrektorów ze szkół polonijnych w Stanach Zjednoczonych. Szkolenia poświęcone były zagadnieniom metodyki nauczania j.polskiego i historii uczniów klas młodszych i starszych;
- w amerykańskiej Częstochowie w dniach 25 – 27 czerwca zostały zorganizowane dla 53 nauczycieli, wspólnie z Polonijnym Centrum Nauczycielskim (Lublin), warsztaty pt. „Metodyka nauczania języka i kultury polskiej”. W programie przewidziano zajęcia nt. polskich tradycji i obrzędów oraz doskonalono umiejętności z zakresu projektowania i realizacji zajęć z języka polskiego;
- w dniach 8 - 9 października odbyły się szkolenia poświęcone metodologii nauczania dzieci j. polskiego jako drugiego, pomocy w odnoszeniu sukcesu przez uczniów, odpowiedzialności prawnej i etycznej nauczycieli oraz konfliktów ról społecznych w kontekście etyki zawodów. Uczestniczyło w nich ogółem 162 nauczycieli z okręgu chicagowskiego. Program warsztatów został zatwierdzony przez Kuratorium Stanu Illinois i wszyscy uczestnicy otrzymali tzw. „punkty kredytowe”. Współorganizatorami warsztatów były: Academic Quality Council, Polska Katolicka Szkoła im. Św. Ferdynanda w Chicago, Zrzeszenie Nauczycieli Polonijnych w Ameryce i Konsulat Generalny RP w Chicago;
- w dniu 12 października odbyły się jednodniowe warsztaty metodyczne pt. „Czas Bohaterów – niedokończona misja Jana Karskiego” dla 89 nauczycieli i dyrektorów szkół polonijnych z okręgu nowojorskiego, współorganizowane z Muzeum Historii Polski (Warszawa), Centralę Polskich Szkół Doksztalujących w Ameryce i Konsulat Generalny RP w Nowym Jorku.

W roku 2010 Oddział Krakowski zorganizował również warsztaty metodyczne dla nauczycieli języka polskiego z Argentyny i Brazylii. Odbyły się one na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Parana w Kurytybie w dniach **29 XI - 5 XII**. Warsztaty prowadzone przez wykładowców Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie UJ poświęcone były nauczaniu języka polskiego jako obcego. W szkoleniu wzięło udział 39 nauczycieli z różnych ośrodków m.in: Buenos Aires, Cordoba, Bervisso, Misiones Rio Grande do Sul, Santa Catarina, São Paulo, Rio de Janeiro, Minas Gerais.

Ogółem w warsztatach metodycznych udział wzięło 473 nauczycieli, dyrektorów szkół ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i Południowej.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób polskiego pochodzenia zamieszkałych na Wschodzie Oddział Krakowski w bieżącym roku umożliwił odbycie **staży lekarskich** 2 osobom z Ukrainy w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Prokocimiu.

Na prośbę Kancelarii Senatu RP i Stowarzyszenia Polskiego w Irlandii Północnej Krakowski Oddział włączył się w organizację w Krakowie **pobytów edukacyjnych dla 175 liderów i aktywistów grup kibiców piłkarskich, przywódców i członków bojówek republikańskich - mieszkańców Belfastu i okolic (2,16, 23, 30 X, 6, 20, 27 XI, 11 XII)**. W programie przewidziano: zwiedzanie miejsc związanych z zagładą: Auschwitz-Birkenau, Płaszów, spotkanie z mieszkańcami Krakowa, udział w dyskusji o tolerancji i przezwyciężaniu wzajemnych fobii i stereotypów kulturowych. Ponadto wycieczkę do Kopalni Soli w Wieliczce oraz zwiedzanie Krakowa z uwzględnieniem miejsc związanych z Janem Pawłem II. Na zakończenie pobytu uczestnicy podczas uroczystego spotkania w Domu Polonii (koncert chopinowski) z udziałem przedstawicieli Zarządu Miasta Krakowa i Krakowskiego Oddziału SWP otrzymali pamiątkowe dyplomy z rąk przedstawiciela Kancelarii Senatu RP.

PROGRAM WSPIERANIA KULTURY

Założeniem programu jest wspieranie wszelkich przejawów aktywności środowisk polskich i polonijnych poza granicami kraju polegających na podtrzymywaniu tradycji.

Występy artystów polonijnych w Krakowie i Małopolsce.

Zadanie to umożliwi mieszkańcom Krakowa i regionu poznanie dorobku artystycznego zespołów polskich działających poza granicami kraju.

W 2010 roku oddział dofinansował pobyt i występy:

- Zespołu Chóralno-Wokalnego „Nadzieja” z Ułan-Ude (Rosja) w Krakowie, Suchej Beskidzkiej, Wieliczce i Łazach (30 X-7 XI);
- Chóru „Czerwone Maki” z Mińska w Bochni, Siedlcu, Chełmie, Nowym Wiśniczu, (10-15 XI).

Wystawy artystów polonijnych w Galerii Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" reprezentują różne kierunki i style. Przybliżają one środowisku krakowskiemu artystów polskiego pochodzenia tworzących na co dzień za granicą.

W 2010 r. w galerii Domu Polonii zaprezentowano:

- Sergiusz Krochmal - Szachwerdow (Ukraina) wystawa grafiki i akwareli pt. *Sny Kresowe*, 09.06 – 2.07;
- Mirosław Kuraś (Kanada) wystawa fotografii pt. *Kolumbia brytyjska*, 5 - 29.07;
- Patrycja Jordense-Michalska (Holandia) wystawa fotografii pt. *Holandia inaczej*, 4 – 25.08;
- Basia Maryńska, Mira Satryan (USA) wystawa malarstwa pt. *Metamorphosis*, 3 – 23.09;
- Twórczość malarzy polskich z Białorusi, 7-30.10.

OŚRODEK OCHRONY I POLSKIEGO DZIEDZICTWA ZA GRANICĄ

Decyzją Rady Krajowej Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z dniem **1 stycznia 2010 r.** przy Krakowskim Oddziale powołany został *Ośrodek Ochrony Polskiego Dziedzictwa za Granicą*. Celem ośrodka wpisującym się w działalność statutową stowarzyszenia jest ratowania polskiego dziedzictwa narodowego pozostającego poza granicami kraju.

W pracach ośrodka można wyróżnić następujące kierunki działalności: rozpoznanie stanu zachowania zabytków, opracowywanie ekspertyz i zaleceń konserwatorskich, pozyskiwanie

środków finansowych na prowadzenie prac konserwatorskich, wykonywanie prac inwentaryzacyjnych i badawczych oraz popularyzację polskiego dziedzictwa kulturowego znajdującego się poza granicami kraju.

W roku 2010 przeprowadzono następujące prace:

- konserwacja i rekonstrukcja d. ołtarza głównego (I poł. XVIII w.) z kościoła w Międzyrzeczu Koreckim na Wołyniu, Archidiecezja Łucka (Ukraina);
- kontynuacja prowadzonych od 1998 r. Koło Naukowe Studentów Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie prac inwentaryzacyjnych nagrobków na zachowanych polskich cmentarzach d. pow. Trembowelskiego;
- kontynuacja prac inwentaryzacyjnych prowadzonych przez Koło Naukowe Studentów Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego zabytków sakralnych na terenie diecezji łuckiej (dawne dekanaty łucki i horochowski).

PROGRAM WSPIERANIA ORGANIZACJI POLONIJNYCH I POLSKICH ZA GRANICĄ

Oddział Krakowski „Wspólnoty Polskiej” współpracuje z licznymi organizacjami polskimi i polonijnymi działającymi na całym świecie. W miarę możliwości służy im pomocą w zakresie merytorycznym i finansowym oraz pośredniczy w kontaktach z władzami i instytucjami różnego szczebla na terenie Małopolski.

Spotkania polonijne z przedstawicielami i działaczami organizacji polskich ze Wschodu i Zachodu organizowane są przez cały rok w Domu Polonii. Spotkania te podyktowane są koniecznością stałych kontaktów służących wymianie doświadczeń, informacji oraz uzgodnień programowych. W ramach zadania oddział pokrywa koszty podróży zaproszonych osób, finansuje wyżywienie, noclegi lub zwiedzanie Krakowa.

W 2010 roku Dom Polonii w Krakowie odwiedziło ponad 600 osób (indywidualnie i grupowo) z następujących krajów: Litwa, Rosja, Ukraina, Grecja, USA, Białoruś, Kazachstan.

W roku sprawozdawczym Oddział Krakowski był również współorganizatorem:

- warsztatów naukowych „American ethnicity: Rethinking old issues, as king New questions” organizowanej przez Uniwersytet Jagielloński, The Immigration and Ethnic History Society (USA), Konsulat Generalny USA (24-25 V);
- konferencji naukowej „The Polish Diaspora in America and the Wider World” zorganizowanej przez PAU, UJ (25-26 VI);
- sesji naukowej „Stosunki polsko-ukraińskie i mniejszości narodowe w kontekście koncepcji historyczno-politycznych W. Lipińskiego” zorganizowanej przez PAU, PTN w Żytomierzu i Narodową Akademię Nauki Ukrainy (9 X);
- wystawy „I.J.Paderewski i Ziemia Żytomierska” 24 XI-4 XII oraz koncertu zespołu kameralnego im. I.F.Dobrzyńskiego (Ukraina) 4 XII;
- koncertu muzyki współczesnej z udziałem artystów z Grecji 11 XII.

PROGRAM POMOCY CHARYTATYWNEJ DLA POLSKICH ŚRODOWISK NA WSCHODZIE

Obejmuje różnorodne działania na rzecz osób polskiego pochodzenia ze Wschodu znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. W roku sprawozdawczym otrzymaliśmy fundusze tylko na:

Dożywianie uczniów szkół polskich i szkółek sobotnich.

Zadanie polega na sfinansowaniu ciepłych posiłków dla dzieci, które uczęszczają na zajęcia z języka polskiego. Bardzo wiele z nich pochodzi z wielodzietnych rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej.

Ogółem akcją objęto **376 dzieci** w następujących miejscowościach: Dolina, Kałusz, Bolechów, Romanów i okolice, Stanisławów, Strzelczyska, Czerniowce, Panka, Stara Huta, Niżne Piotrowce, Turka, Łanowice, Biskowicze, Wojutyce, Mościska, Sąsiadowice, Sądowa Wisznia, Gródek Jagielloński oraz rejon chmielnicki (Chmielnicki, Szarowieczka, Hreczany i Maćkowce).

ŚRODKI FINANSOWE POZYSKANE PRZEZ BIURO ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO W ROKU 2010

Co roku Biuro Oddziału Krakowskiego podejmuje starania o dodatkowe środki finansowe w ramach otwartych konkursów na realizację zadań publicznych oraz pozyskuje darowizny na pomoc dla środowisk polskich na Wschodzie.

Regionalny Program Stypendialny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

Krakowski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” po raz kolejny wygrał konkurs ogłoszony przez Urząd Marszałkowski na realizację zadania pod nazwą „Stypendia dla studentów w Małopolsce”. W ramach zadania przyznano stypendia dla 41 osób studiujących na uczelniach wyższych Małopolski, pochodzących z regionów partnerskich Województwa Małopolskiego oraz mających polskie pochodzenie. Warunkiem otrzymania stypendium była wysoka średnia oraz brak świadczeń stypendialnych z innych źródeł. Na realizację programu oddział otrzymał kwotę **200.000 zł**.

Środki finansowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W ramach programu operacyjnego *Dziedzictwo kulturowe. Ochrona dziedzictwa narodowego poza granicami kraju* Oddział Krakowski otrzymał kwotę **305.897 zł** przeznaczoną na:

- Konserwacja ołtarza w kaplicy p.w. Najświętszego Sakramentu zw. Wiśniowieckich w Katedrze Metropolitalnej obrządku łacińskiego we Lwowie.
- Inwentaryzacja malarstwa polskiego od XVI do XX wieku w zbiorach Lwowskiej Galerii Sztuki.
- Rzymskokatolicka Katedra p.w. św. Zofii w Żytomierzu na Ukrainie – prace zabezpieczające przed wilgocią.

Środki pozyskane na organizację wystaw w galerii Domu Polonii.

Na organizację wystaw oddział pozyskał środki finansowe z Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Miasta Krakowa, oraz osób prywatnych w wysokości **14.950 zł**.

Stałym sponsorem wystaw w Domu Polonii jest firma SIKA Poland, która w roku sprawozdawczym wpłaciła na ten cel **12.000 zł**.

Koncerty charytatywne

W 2010 roku Krakowski Oddział rozpoczął w Domu Polonii organizację koncertów charytatywnych, w trakcie których przewidziana jest licytacja dzieł sztuki podarowanych przez artystów z kraju i zagranicy. Pozyskane w trakcie koncertu i aukcji fundusze przeznaczone są na wsparcie programów pomocowych realizowanych przez SWP m.in.: w zakresie pomocy finansowej na pokrycie kosztów operacji w Instytucie Pediatrii w Krakowie 6-letniego Rafała Jaszczyszyna z Łanowic (Ukraina) **13.200 zł** i szkolnictwa polskiego na Ukrainie **8.000 zł**. Zorganizowano razem z Agencją Artystyczną Violin & Piano następujące koncerty:

- „Powróćmy jak za dawnych lat...” – recital Ewy Romaniuk, w programie największe przeboje lat 30-tych XX w. (22 V)
- „Strangers in the night” – recital Rafała Songana, w programie utwory m.in. F.Sinatry, L.Amstronga oraz arie operowe i musicalowe (26 IV)
- „Triumf życia i miłości” – recital Moniki Węgie, w programie utwory E.Piaf, J.Brela, E.Demarczyk (28 XI)

Wszystkie koncerty wspierali hojnie: IM Patecki Dealer Kraków, Sika Poland, Salon Sztuki Rynek 14, Agencja Artystyczna „ORFEUSZ”, Formuła Wino, Krakowski Bank Spółdzielczy.

Darowizny i wpłaty na pomoc dla środowisk polskich na Wschodzie.

W roku 2010 oddział pozyskał od osób indywidualnych oraz organizacji społecznych następujące wpłaty przeznaczone na pomoc dla środowisk polskich na Wschodzie:

- 23.180 zł na fundusz prowadzonej od kilku lat akcji „Opuszczeni Polacy we Lwowie i na Kresach”, której celem jest stała pomoc finansowa udzielana osobom w podeszłym wieku, schorowanym i żyjącym w ciężkich warunkach materialnych;
- 94.952 zł tzw. wpłat celowych przeznaczonych na działalność statutową Oddziału.

Łączna wartość środków finansowych pozyskanych w 2010 roku przez Oddział Krakowski wyniosła **664 179 zł**.

Kazimierz Dobrzański

Dyrektor Biura

Kraków, 10.01.2011 r.